

תולין פרק עשרים שבת

קלמ'.

עין משפט נר מצוה

בן א מיי פ"ג מהל
מסדרין הלכה ט סמנ
לאון רו טו"ע ח"מ ס' ח
ספ"ג:
בן א מיי פ"י מהל' תמנת
עניני הלכה א סמנ עשין
קסג טור י"ד ס' רמז:

תורה אור השלם

- שמעו נא זאת ראשי בית יעקב וקציני במחיר יורו וביאק' בכסף קסמו ועל יי' ישענו לאמר הלאו יי' בקרבנו לא תבוא עלינו רעה: מיכה ג ט"א
- לכן בגלגלם ציון שדה תחרש וירושלם עין תהיה ובר הבית לקבמת יע': מיכה ג ב
- ואשיבה ידי עלך ואצרוף כבר סניף ואצירה כל בדילך: ישעיהו א ג
- ציון במשפט תפדה ושיבה בארץ: ישעיהו א כו
- הסיר יי' משפטך פנה איבר מלך ישראל יי' בקרבך לא תירא רע עז: צפניה ג טו
- שבר יי' מטה רשעים שבט משלים: ישעיהו יד ה
- כי כפיכם נגאלו בדם ואצבעותיכם בעון שפתותיכם דברו שקר לשונכם עולה תהרה: ישעיהו טו ג
- ברכת הויר עד תמות גבעת שלם תהיון לראש יוסף ולקדוך נזיר אהיו: בראשית מט כו
- וישא משאת נאת פניו אלדם ותרב משאת בנימן ממשאת כלם תמש ידות וישברו עמו: בראשית מג לד
- ותיר אף יי' במשה ויאמר הלא אדרן אדוך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הפה הוא יצא לקראתך ודך אף ושמח בלבבו: שמות ד יד

מוסף תוספות

- שיבמי האמוראים אלא דבתי הכי נהונו כותיהו. תוס' ה"ש. ג. דלא מקבלי טומאה. תוס' ה"ש. ג. רב אחא בר יעקב דליטבולו. תוס' ה"ש.

הלכה נכונה. בטעמים שלא יהא זה מחלוקת: ג' עניות. נשדד ישפטו במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסמו: ג' פורעניות. שדה תחרש עיני תהיה ולצמות יער: ויעליך נכסחה. ואחר כך יקרא לך עיר הזקק לשרות זה שכינה: אי צטלי יהירי. ישראל מתייהרים בצללות ובמלכודי יהיות כפרעים הללו: צטלי אמגושי. יבטלו מסיתים ומדיחיים) המשנאים אותנו: סגיד. הם גסי הרוח שמגדלין עלמן לשון ישנה מלד (אויב ח) ואח"כ ואסירה כל גדילך אלו אותם המגדלים שונאי ישראל מן הקצ"ה בשקריהם ובפחזותם: צטלי דייני. רשעים משרלם שמתין דין: צטלי מעל ישראל: גויירפטי. נוגשי שוטרי עובדי כוכבים: שנעשו מקל לתוניהם. לשמשיהן נתנין די והיוין להן לחוק לומר לא אהיה שליח ואומין את פלוגי צ"ד אס לא תרצה שזר ואחר פסק דין לא ארדנו ליכנס למשכנו: צטט מושלים. מקל אגרופין של מושלים היינו דיינים רשעים שמת"ח שבמשפחותם להם למקל ולאגרוף של ידיהם היו מעמידין אותן ומחפין עליהם ועושין סניגורין לדבריהם: לדייני צור. שבצננות אותן מת"ח מעמידין דייני צור לדון את כל הבא והרצה דייני שאין נמלכים בהן ומטיין אותן: כפיכם נגואלו דדם אלו הדיינין. שכפיהן פשוטין לקבל שוחד ומטיין את הדין ונותנין ממון מן הצעלים שלא כדון ונתנו לשכנגדו והיה הוא כנותן נשמתו: סופרי הדיינין. שכתוצין שטרות של רמיה: עורכי הדיינין. מלמדן את צעלי דינין לטעון: עמו. מכלל דעד השתא לא: וזה לתשן המשפט. שכנגד הלך שהיה גדול ממנו וקודם למה נגלית שכינה על אהרן כדכתיב (שמואל א ג) הנגלה נגלית אל בית אביך ונאמרה לו נבואה של מלכים הכתובה (בחקאל כ) עד וימרו בי ואעפ"כ לא נתקנא צו צואת: בני בשכר. שס מקום: יליש מהו. לנטומה בשבת: נשואת. המולוין שגדל על ההגה מהו נכרמא ירק הוא וכלאים נכרס או אילן הוא ואינו כלאים נכרס: ולישנה להו. דד הימר זה: נדמי צר יחוקאל. כרך עליה חוטו לו שכינה: ומשני לפי שאינן בני סורה. ומקילי טפי: עירובוא. כלאים: וק"ל. נצרכות נפרק כיצד גבי ערלה וה"ה לכלאים שאף היא מנחה התלויה בדרך ואינה נהוגה מן התורה אלא בדרך: יהיז פרוטה למינוק נכרי. קסצר נחון לדרך שרי ומיהו כל כמה לחפשי משני שלא ילמדו להקל: ולא

הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד: הניא רבי יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שצרות רבות באות עליו צא וברוך בדייני ישראל שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל שנאמר ישמעון נא זאת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו בונה ציון בדמים וירושלים בעולה ראשיה בשוחד ישפוטו וכהנה במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסמו ועל ה' ישענו וגו' והיה העולם לפיכך מביא הקב"ה עליהן ג' פורעניות כנגד ג' עבירות שבידם שנאמר לכן בגלגלם ציון שדה תחרש וירושלים עיין תהיה והר הבית לבמות יער ואין הקב"ה משרה שכניתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל שנאמר ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבוד סגיד ואסירה כל בדילך ואשיבה שופטיך כבראשונה ויעליך כבתחלה וגו' אמר עולא אין ירושלים נפרדה אלא בצדקה שנאמר ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה אמר רב פפא אי בטלי יהירי בטלי אמגושי אי בטלי דייני בטלי גויירפטי אי בטלי יהירי בטלי אמגושי דכתיב ואצרוף כבוד סגיד אי בטלי דייני גויירפטי דכתיב הסיר ה' משפטך פנה אויבך אמר רבי מלאי משום ר"א בר' שמעון מ"ד שבר ה' מטה רשעים שבט מושלים שבר ה' מטה רשעים אלו הדיינין שנעשו מקל לחזניהם שבט מושלים אלו ת"ח שבמשפחות הדיינין מר זוטרא אמר אלו תלמידי חכמים שמלמדים הלכות ציבור לדייני בור אמר ר"א בן מלאי משום ר"ל מאי דכתיב כי כפיכם נגואלו בדם ואצבעותיכם בעון שפתותיכם דברו שקר לשונכם עולה תהנה כי כפיכם נגואלו בדם אלו הדיינין ואצבעותיכם בעון אלו סופרי הדיינין שפתותיכם דברו שקר אלו עורכי הדיינין לשונכם עולה תהנה אלו בעלי דינין ואמר רבי מלאי משום ר' יצחק מגדלאה מיום שפירש יוסף מאחיו לא טעם טעם יין דכתיב ולקדך נזיר אחיו ר' יוסי בר' חנינא אמר אף הן לא טעמו טעם יין דכתיב וישתו וישכרו עמו מכלל דעד האי דנא לא (הוה שיכרות) ואידך שיכרות הוא דלא הוה שתיה מיהא הוה ואמר רבי מלאי בשכר ווראך ושמו בלבו וזה לחשן המשפט על לבו: שלחו ליה בני בשכר ללוי כילה מהו כשותא בכרמא מהו מת ביי"ט מהו אדאזול נח נפשיה דלוי אמר שמואל לרב מגושיא אי חכימת שלח להו כילה להו חורנו על כל צידי כילה ולא מצינו לה צד היתר ולישלח להו כדכתיב בר יחוקאל לפי שאינן בני תורה כשותא בכרמא עירובוא ולישלח להו כדכתיב ר' דתניא ב"ישות ר' מרפון אומר אין כלאים בכרם וחכמים אומרים כלאים בכרם וק"ל כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל לפי שאינן בני תורה מכריז רב האי מאן דבעי למיזרע כשותא בכרמא ליזרע רב עמרם חסידא מנגיד עילויה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לתינוק נכרי וזרע ליה וליתן ליה לתינוק ישראל אתי לתינוק בישראל מת שלח להו מת לא יתעסקו ביה לא יהודאין ולא ארמאין לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני איני והאמר רבי יהודה בר שילת אמר רבי אסי עובדא הוה כבי כנישתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת ולא

א) וימותו כג. ע"ש ט"ז ט"ז ט"ז. ב) ע"ש. ג) וימותו ט"ז. ג) סנהדרין לה. ד) וי' נ"ל יעלכו וי"א בנביאים ונבוא יוע"מ מ"ש על הגלגל סנהדרין ג' ט"ז. ה) וי' הערוך ע"כ ג' ו' גאז דלפני פי סריס וטורי השרים ועבך ידור גרם גויירפטי פי רשעים. ו) [מקום] סוף פסק ג' דכלאים. ז) כריתת לו. ח) כפיכם יבטלו המינין. ט) גלגלם ט) כפיכם המינין. י) כפיכם: שטויי מלכות. יא) כי"ג הכה"ל והיעש"ב ממקו.

לעוי רש"י
הומולו"ן. כשות.

מוסף רש"י
שנאמר כ"ר ואצרוף כבוד סגיד. תפוחות שכן (סנהדרין ג. ח. א). בדילך. המגדלים לחשי ט"ס (שם). יהירי. גסי רוח משרלם (שם). אמגושי. פרקים משפטין שמתענין ישראל. תפי' שבת (לעיל ע"ה). פלוגתא איכא למיד' אמגושי תפי' וזיא' מ"ד גופי עמי' (סנהדרין ג. ח. א). גויירפטי. שופטים עמי' המוכנין את ישראל מלקות (שם). בטלי אמגושי דכתיב ואצרוף כבוד סגיד. רכס וגזולת נבואתם. כשאלוף ואלנק אף אסירה כל גדילך אמגושי. הנדלים מירח המקום. סגיד. כמו רב. דמתרגמינן סג' (שם). הסיר ה' משפטך. כמו שפטיך. פנה אויבך. גויירפטי (שם). כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל. לדין דלוינה מן המורה ה"ך אתה המקל (ברכות לו).

רבינו הגנאל
ודע שהש"ס רב מגושיא לבני בי בשכר. על הכילה ועל הכשות בכרם ועל המת ביי"ט

תורה כשותא בכרמא עירובוא ולישלח להו כדכתיב ר' דתניא ב"ישות ר' מרפון אומר אין כלאים בכרם וחכמים אומרים כלאים בכרם וק"ל כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל לפי שאינן בני תורה מכריז רב האי מאן דבעי למיזרע כשותא בכרמא ליזרע רב עמרם חסידא מנגיד עילויה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לתינוק נכרי וזרע ליה וליתן ליה לתינוק ישראל אתי לתינוק בישראל מת שלח להו מת לא יתעסקו ביה לא יהודאין ולא ארמאין לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני איני והאמר רבי יהודה בר שילת אמר רבי אסי עובדא הוה כבי כנישתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת ולא